

Sprawozdanie

Z kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 34a w zw. z art. 5c pkt 3, art. 33 ust. 3 pkt 1-2 i ust. 4-6 ustawy o systemie oświaty z dnia 07.09.1991 r. w Przedszkolu nr 69 Chopina 3, 61-708 Poznań. Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach od **02.06.2016 r. do 07.06.2016 r.** Kontrolę przeprowadziła Jadwiga Mazur, pracownik Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miasta Poznania. Kontrola ujęta jest w planie kontroli Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli na rok 2016, zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta Poznania. Kontrolę przeprowadzono w trybie i na zasadach określonych w Zarządzeniu Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania. Zawiadomienie o kontroli oraz oświadczenie kontrolera **akta kontroli str. 1-5.**

I. Przepisy będące odniesieniem dla prowadzonej kontroli

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.),
- ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 Nr 330 j.t.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 j.t.),
- ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. 2014.1202 j.t.),
- ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 168 j.t.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 289),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz.U.2015.1542 j.t.),

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 j.t. ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. 2010.44.255),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. 2014.1773 j.t.),
- uchwała Nr LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie wydzielonego rachunku dochodów jednostek budżetowych Miasta Poznania, prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ze zmianami dokonanymi uchwałą Nr XXXV/517/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 10 lipca 2012 r. zmieniającą uchwałę Nr LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ostatnia zmiana uchwałą Nr XVI/172/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 8 września 2015 r.,
- uchwała Nr XVII/204/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 29 września 2015 r. w sprawie określenia czasu bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu oraz opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Miasto Poznań 2015 r.
- uchwała Nr XXV/353/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej, określenia rodzajów świadczeń w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu jej przyznawania ze zmianami,
- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. 2013.1722 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie wystawiania faktur (Dz. U. 2013.1485),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. 2013.1719),

- zarządzenie Nr 1/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 02.01.2014 r. w sprawie zasad prowadzenia rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT przez Miasto Poznań (zmienione zarządzeniem Nr 397/2014/P z dnia 30.06.2014 r.),
- Pismo Okólne Nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. w sprawie instrukcji do jednolitego planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych,
- zarządzenie nr 395/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 15 czerwca 2015 r. w sprawie określenia zakresu pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym,
- zarządzenie nr 672/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 12 października 2015 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym ze zmianami.

II. Cel kontroli

Celem kontroli jest ocena prawidłowości prowadzonej gospodarki finansowej, sprawdzenie rzetelności prowadzonej ewidencji dochodów i wydatków, sprawdzenie zgodności sporządzanych sprawozdań z ewidencją księgową oraz gospodarowanie mieniem.

Kontrolę przeprowadza się pod względem następujących kryteriów:

- legalności, która obejmuje zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego, umowami, decyzjami w sprawach indywidualnych oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi przez uprawnione podmioty,
- gospodarności, czyli zgodności działań kontrolowanej jednostki z zasadami efektywnego gospodarowania (tj. oszczędności i minimalizacji nakładów/kosztów prowadzonych działań przy zachowaniu wymaganej jakości) i wydajności (tj. uzyskania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach,
- celowości, która obejmuje zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej jednostki lub działalności, stosownie do metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia tych celów, przy czym skuteczność rozumie się, jako stopień zgodności pomiędzy zamierzonymi a faktycznymi skutkami działalności,
- rzetelności, która obejmuje wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, przestrzeganie wewnętrznych reguł funkcjonowania jednostki, dokumentowanie określonych działań lub

stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach.

III. Zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą

A) Kontrola wewnętrznych regulacji i ich realizacja w kontrolowanej jednostce w 2015 roku.

B) Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla wybranych dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za okres od 01.12.2015 r. do 31.12.2015 r.

Kontrolą objęto:

- stosowanie procedur kontroli dochodów i wydatków dokonywanych ze środków publicznych, w tym zgodności z planem finansowym,
- stosowanie zasad wstępnej oceny celowości ponoszonych wydatków,
- prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, badanie zgodności danych wykazanych w ww. sprawozdaniach z ewidencją księgową,
- prawidłowość ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych,
- zasady gospodarowania mieniem.

W toku czynności kontrolnych sprawdzono także:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e za grudzień 2015 r. pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z rejestrów sprzedaży i zakupu z deklaracją,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez Jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o obowiązujące w 2015 r. przepisy prawa.

IV. Przeprowadzone kontrole zewnętrzne realizacja wydanych zaleceń pokontrolnych

Na podstawie książki kontroli zewnętrznej, kontroler ustalił, że okresie ostatnich trzech lat Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli nie prowadziło kontroli w Przedszkolu nr 69.

V. Informacje ogólne o jednostce

A. Sprawdzenie wewnętrznych regulacji w zakresie gospodarki finansowo - księgowej obowiązujących w kontrolowanej jednostce w 2015 roku w tym w zakresie podatku VAT

1. Ustalenia szczegółowe.

1.1. Przedszkole nr 69 prowadzi działalność organizacyjno - prawną w formie jednostki budżetowej w oparciu o Statut, który zatwierdzony został uchwałą Rady Pedagogicznej Nr 1/2015 z dnia 23.02.2015 r.

Zgodnie z § 3 pkt 1 Statutu organami przedszkola są:

- Dyrektor przedszkola,
- Rada Pedagogiczna,
- Rada Rodziców.

Działalność przedszkola w imieniu organu prowadzącego, tj. miasta Poznania nadzoruje Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Nadzór pedagogiczny sprawuje Wielkopolski Kurator Oświaty. Gospodarka finansowa prowadzona jest w oparciu o zasady określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 poz.885) oraz w oparciu o przepisy wykonawcze wydane na podstawie ww. ustawy.

1.2. Zasady rachunkowości zostały wprowadzone zarządzeniem Dyrektora nr 1/K/2014 z dnia 2 stycznia 2014 r. Oceny prawidłowości opracowania polityki dokonano w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 6 -10**. Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. wprowadzono wzorcową instrukcję do Zakładowego Planu Kont dla jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, jako wytyczną do sporządzania jednolitych zasad (polityki) rachunkowości w jednostkach organizacyjnych Miasta Poznania. Po analizie polityki rachunkowości, ustalono, że dyrektor jednostki dokonał aktualizacji polityki rachunkowości w stosunku do powyższych wytycznych.

Wnioski

Polityka rachunkowości zawiera wymagane przepisem art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości zapisy. Zakładowy plan kont opracowano zgodnie z wytycznymi określonymi w Piśmie Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r.

1.3. Gospodarkę finansową w Przedszkolu nr 69 w okresie objętym kontrolą regulowały niżej wymienione zarządzenia:

- Instrukcja sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych – załącznik nr 4 do zarządzenia nr 1/K/2012 Dyrektora Przedszkola. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 11-29.**
- Zarządzenie nr 2/K/2012 Dyrektora Przedszkola z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie procedur kontroli gospodarowania mieniem.
- Zarządzenie nr 3/K/2012 Dyrektora Przedszkola z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji.
- Zarządzenie nr 5/K/2012 Dyrektora Przedszkola z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 30-39.**
- Zarządzenie nr 6/K/2012 Dyrektora Przedszkola z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji magazynowej.
- Zarządzenie nr 4/K/2012 Dyrektora Przedszkola z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie zaciągania zobowiązań angażujących środki publiczne oraz wydatkowania środków publicznych. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 40-43.**
- Zarządzenie 7/K/2012 Dyrektora Przedszkola z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zachowania. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 44-51.**

2. Inne unormowania obowiązujące w jednostce.

Wykaz obowiązujących w 2015 r. unormowań **akta kontroli str. 52-53.** Unormowania zestawione w aktach kontroli nie podlegały ocenie przez kontrolera.

3. Kierownictwo jednostki

3.1. Dyrektorem Przedszkola nr 69 w okresie poddanym kontroli była **Pani Agnieszka Janicka**, która funkcję tą pełni od 01.09.2012 r. na podstawie zarządzenia nr 425/2012/P z dnia 18.06.2012 r. Prezydenta Miasta Poznania. Stanowisko dyrektora zostało powierzone z dniem 1 września 2012 r. na czas do dnia 31 sierpnia 2017 r. Kopia zarządzenia Prezydenta Miasta Poznania w sprawie powierzenia stanowiska kierowniczego **akta kontroli str. 54-56.** Zarządzeniem nr 672/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 12 października 2015 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym Prezydent Miasta Poznania udzielił pełnomocnictwa Dyrektorowi Przedszkola nr 69 w zakresie określonym w zarządzeniu nr 395/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 15 czerwca 2015 r. w sprawie określenia zakresu pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym ze zmianami.

3. 2. Główny księgowy jednostki

Na stanowisku głównego księgowego zatrudniona jest **Pani J.K.** Pierwsza umowa o pracę została zawarta na czas od 01.09.2012 r. do dnia 31.08.2013 r. Kolejną umowę zawarto w dniu 30.08.2013 r. na czas nieokreślony. **Pani J.K.** zatrudniona jest w wymiarze czasu pracy 0, 50 etatu. Na podstawie akt osobowych stwierdzono, że główna księgowa legitymuje się wyższym wykształceniem. W aktach osobowych znajduje się kopia dyplomu ukończenia studiów wyższych w zakresie rachunkowości jednostek gospodarczych oraz kopia świadectwa ukończenia studiów podyplomowych w zakresie rachunkowości. Z włączonej do akt dokumentacji (świadectwa pracy) wynika, że **Pani J.K.** posiada wymagany przepisami prawa staż pracy na stanowisku głównego księgowego. Kontroler stwierdza na podstawie przedłożonej dokumentacji, że **Pani J.K.** spełnia wymogi ustalone dla stanowiska głównego księgowego wynikające z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.). W aktach osobowych głównej księgowej znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” z dnia 30.12.2009 r. z adnotacją „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego” oraz zakres czynności i obowiązków służbowych. Ponadto w aktach osobowych głównej księgowej znajduje się upoważnienie do przetwarzania zbiorów danych osobowych.

Dyrektor jednostki w załączniku do umowy o pracę oraz w Karcie Stanowiska Pracy określił głównej księgowej obowiązki wynikające z art. 54 ust. 1 o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.) w zakresie:

- prowadzenia rachunkowości,
- wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
- dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Karta stanowiska pracy oraz załącznik do umowy zostały podpisane przez główną księgową oraz dyrektora jednostki. Kopia karty stanowiska pracy wraz z załącznikiem **akta kontroli str. 57-60.**

4. Gospodarowanie mieniem

4.1. Przedszkole nr 69 zostało wymienione w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 395/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 15 czerwca 2015 r. w sprawie określenia zakresu pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym, jako jednostkę będącą bez decyzji trwałego zarządu.

4.1.1. Przedszkole nr 69 posiada następujący majątek trwały stan na dzień 31.12.2015 r. (wartość brutto):

- środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 011 - 325 365, 50 zł,
- środki trwałe wg ksiąg inwentarzowych - 325 365, 50 zł,
- pozostałe środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 013 - 221 350, 17 zł,
- pozostałe środki trwałe wg ksiąg inwentarzowych - 221 350, 17 zł,
- zbiory biblioteczne wg ewidencji księgowej konto 014 - 22 418, 81 zł,
- zbiory biblioteczne wg ksiąg inwentarzowych - 22 418, 81 zł,
- wartości niematerialne i prawne wg ewidencji księgowej konto 020 - 13 607, 52 zł,
- wartości niematerialne i prawne wg ksiąg inwentarzowych - 13 607, 52 zł.

4.1.2. Wartość majątku na dzień 31.12.2015 r. była zgodna ze stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych oraz prowadzonej ewidencji analitycznej (ksiąg inwentarzowych).

4.1.3. Ewidencja majątku prowadzona jest na kontach wskazanych w zakładowym planie kont przy wykorzystaniu programu Progman „Wyposażenie” 7.5.0 firmy Wolters Kluwer przez główną księgową bez powierzenia w zakresie obowiązków. Kopia wydruku kont księgowych oraz ksiąg inwentarzowych potwierdzających stany ewidencyjne akta **kontroli str. 61-66.**

4.1.4. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w grudniu 2015 r. nie dokonywano likwidacji składników majątku.

Wnioski

Z ustaleń kontroli wynika, że księgi inwentarzowe prowadzone są przez osobę zatrudnioną na stanowisku głównej księgowej bez powierzenia w formie pisemnej. Kierownik jednostki nie wskazał w żadnym dokumencie osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych ewidencji analitycznej (ksiąg inwentarzowych) środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych prawnych. Czynności te należą do zadań z zakresu rachunkowości jednostki. Nie powierzając obowiązków w zakresie prowadzenia ksiąg inwentarzowych w formie pisemnej pracownikowi, kierownik jednostki naruszył postanowienia art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Ponadto obowiązki w zakresie prowadzenia ksiąg inwentarzowych winny być powierzone innemu

pracownikowi zatrudnionemu w jednostce zgodnie ze standardem 14 „Szczegółowe mechanizmy kontroli” pkt c „podział kluczowych obowiązków”, ogłoszonym w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie „Standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych” (Dz. Urz. MF. 2009 r. 15.84)

B. Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za rok 2015.

1. Realizacja planu finansowego, ewidencjonowanie operacji gospodarczych i finansowych, prawidłowość sporządzania sprawozdań w zakresie: operacji finansowych, sprawozdań budżetowych. Ocena zgodności ww. sprawozdań z ewidencją księgową.

2. Plan dochodów i jego realizacja (budżet).

Szczegółowe zestawienie dochodów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 1

Klasyfikacja Budżetowa §§	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12.2015 r.	Dochody wykonane/otrzymane			
		Wg Rb-27S	Wg ewidencji księgowej		
			Syntetycznej	Analitycznej	Nr konta księgowego/ symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej
§ 0830 - wpływy z usług	100 000,00	70 492,65	70 492,65	70 492,65	801-80104-0830/221/720
§ 092 - wpływy z pozostałych odsetek	100,00	52,80	52,80	52,80	801-80104-0920/221/750
Razem	100 100,00	70 545,45	70 545,45	70 545,45	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

2.1. Kontrolowana jednostka w dniu 15.01.2016 r. złożyła w Urzędzie Miasta Poznania Oddział Obsługi Finansowej Szkół i Placówek Oświatowych sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za rok 2015. Ze sprawozdania wynika, że dochody wykonane za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r. to kwota 70 545,45 zł.

W wyniku kontroli ustalono, że wykazana w sprawozdaniu kwota jest zgodna z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, czyli § 0830 wpływy z usług. Wykazana w sprawozdaniu kwota dotyczy odpłatnych świadczeń, czyli pobytu dziecka powyżej pięciu godzin w przedszkolu. W § 0920 wykazano odsetki od nieterminowych płatności należności.

2.1.1. Do ewidencji rozliczeń z budżetem Miasta z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych służyło konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, które ujęte jest w planie kont. Po stronie Wn konta 222 księgowano przelewy dochodów budżetowych na rachunek bankowy Miasta.

2.1.1. Ewidencja księgowa dochodów w okresie objętym kontrolą prowadzona była na następujących kontach księgowych: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

222, „Rozliczenie dochodów budżetowych” 720, „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Kopia sprawozdania Rb-27S wraz z wydrukiem ksiąg rachunkowych o nazwie „Zestawienie paragrafów dochodów”, „Analityka kont wg dokumentów” **akta kontroli str. 67-78.**

2.1.2. W zakresie wpływów z usług (§0830) kontrolą objęto odpłatność wnoszoną przez rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu powyżej pięciu godzin. Zasady naliczania odpłatnych świadczeń i usług od miesiąca września 2015 r. określone zostały w uchwale Nr XVII/204/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 29 września 2015 r. w sprawie określenia czasu bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu oraz opłat za świadczenia udzielone przez przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Miasto Poznań. Zgodnie z postanowieniem § 1 cytowanej uchwały cyt: *„W przedszkolach prowadzonych przez Miasto Poznań zapewnia się bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę przez 5 godzin dziennie. Zgodnie z § 2 ust. 1 cytowanej powyżej uchwały „poza czasem wymienionym w § 1 świadczenia i usługi realizowane są odpłatnie. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, wynosi 0, 80 zł za każdą rozpoczętą godzinę zajęć pobytu dziecka w przedszkolu”¹.*

2.1.3. Szczegółowe zasady naliczania opłat za czas realizacji odpłatnych świadczeń zostały określone w treści uchwały. W trakcie czynności kontrolnych na wybranej próbie pięciorga dzieci sprawdzono, czy jednostka prawidłowo naliczała stawki za świadczenia odpłatne. Kontroli poddano zawarte z rodzicami porozumienia, aneksy do porozumień, zestawienia opłat. Do naliczenia odpłatności za przedszkole wykorzystywany jest program o nazwie „iPrzedszkole” wersja 2.8.9.firmy Wolters Kluwer. W celu zweryfikowania prawidłowości naliczania odpłatności, sprawdzono dokumenty o nazwie „Zestawienie opłat za miesiąc grudzień 2015” r., wyciągi bankowe potwierdzające wpłatę na rachunek bankowy przedszkola. Kontroler sprawdził kwotę naliczoną dla następujących dzieci: P.K grupa II, J.B. grupa III, H.B. grupa V, J.G., M.G. grupa VI. Z ustaleń kontroli wynika, że naliczona za pobyt dziecka w przedszkolu dla wybranej liczby dzieci kwota zgodna jest z zawartymi porozumieniami. Liczba godzin pobytu poza godzinami bezpłatnymi deklarowana była w porozumieniach zawieranych z rodzicami. Naliczenia odpłatności dokonywano na podstawie dzienników, w których odnotowywano obecność dzieci. Należność za przedszkole uiszczana była na wskazany rachunek bankowy. W celu zweryfikowania prawidłowości naliczania odpłatności, sprawdzono wystawione rodzicom dowody (zestawienia opłat), wyciągi bankowe potwierdzające wpłatę na rachunek bankowy przedszkola. Kontroler nie stwierdził nieprawidłowości w zakresie naliczania odpłatności na wybranej do kontroli

¹ Uchwała Nr XVII/204/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 29 września 2015 r. w sprawie określenia czasu bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu oraz opłat za świadczenia udzielone przez przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Miasto Poznań.

próbie. Ewidencja księgowa wpłat z tytułu odpłatnych świadczeń prowadzona jest na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, do którego prowadzona jest ewidencja analityczna. W grudniu 2015 r. do przedszkola uczęszczało 143 dzieci w ramach siedmiu oddziałów.

2.1.4. Dochody z tytułu odpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu, które za grudzień 2015 r. wyniosły **7 173,20 zł** zostały przekazane do budżetu miasta dnia 31.12.2015 r. wyciąg bankowy 237. Konto 222 na dzień 31.12.2015 r. wykazywało stan zerowy, po dokonaniu przeksięgowania obrotów tego konta na konto 800 „Fundusz jednostki”.

Wnioski

Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za okres od początku 2015 r. do dnia 31.12.2015 r. zgodne są z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3. Wydatki budżet

3.1. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdania budżetowe, konfrontując to z planem finansowym i jego wykonaniem sporządził zestawienie wydatków zakwalifikowanych do rozdziałów: 80104 „Przedszkola”, 80146 „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli”, 80195 „Pozostała działalność”.

Tabela nr 2

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12.2015 r.	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r.			Wydatki wykonane wg ewidencji księgowej (zł)	% wyk.
		wg sprawozdań Rb-28S (zł)	wg ewidencji księgowej (zł)	Różnica	XII/2015	6:2
1	2	3	4	5	6	7
§ 3020 – wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	3 274,00	2 156,47	2 156,47	-	1 557,50	47,57
§ 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	1 058 862,00	1 058 669,50	1 058 669,50	-	103 970,47	9,82
§ 4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	71 374,00	71 373,01	71 373,01		0,00	-
§ 4110 – składki na ubezpieczenia społeczne	178 237,00	178 140,99	178 140,99	-	16 613,50	9,32
§ 4140 – składki na PFRON	12 000,00	11 915,00	11 915,00	-	958,00	7,98
§ 4120 – składki na Fundusz Pracy	18 783,00	18 709,76	18 709,76	-	1 960,22	10,44
§ 4210 – zakup materiałów i wyposażenia	38 350,00	38 317,32	38 317,32	-	15 846,99	41,32
§ 4240 - zakup środków dydaktycznych i książek	4 000,00	3 996,82	3 996,82	-	1 630,00	40,75
§ 4260 - zakup energii	54 500,00	54 421,34	54 421,34	-	6 272,36	11,51
§ 4270 - zakup usług remontowych	26 800,00	26 674,53	26 674,53	-	6 945,22	25,92
§ 4280 - zakup usług zdrowotnych	1 650,00	1 650,00	1 650,00	-	90,00	5,45

§ 4300 - zakup usług pozostałych	51 398,00	49 821,11	49 821,11	-	10 664,39	20,75
§ 4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2 050,00	2 041,29	2 041,29	-	157,44	7,68
§ 4430-różne opłaty i składki	790,00	787,00	787,00	-	0,00	-
§ 4440 - odpisy na ZFŚS	77 698,00	77 698,00	77 698,00	-	0,00	-
§ 4520 - opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4 560,00	4 560,00	4 560,00	-	760,00	16,67
§ 4700 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5 510,00	5 485,60	5 485,60	-	2 692,50	48,87
§ 6050 - wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	4 100,00	4 099,59	4 099,59	-		
§ 6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	5 000,00	5 000,00	5 000,00	-	5 000,00	100,00
Razem	1 618 936,00	1 615 517,33	1 615 517,33	-	175 118,59	10,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

3.1.1. Kontroler stwierdził, że dane liczbowe wykazane w skontrolowanych sprawozdaniach Rb-28S sporządzonych za okres od początku roku do 31.12.2015 r. są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3.1.2. Ze sporządzanych sprawozdań oraz ksiąg rachunkowych wynika, że wydatki budżetowe za okres od 1 stycznia do 31.12.2015 r. wyniosły ogółem **1 615 517, 33 zł**.

3.1.3. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki dokonane w poszczególnych rozdziałach w grudniu 2015 r.

3.2. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków grudnia 2015 r. wynosi **175 118,59 zł** co stanowi **10,82 %** planowanych wydatków w ww. paragrafów. Kopia zbiorczego sprawozdania Rb-28 S sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r. wraz z wydrukiem o nazwie „Zestawienie paragrafów wydatków”, „Analityka rachunków bankowych” **akta kontroli str. 79-89.**

3.2.1. W sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S do rozdziałów wymienionych w pkt 3 Przedszkole nr 69 wykazało stan zobowiązań budżetowych na dzień 31.12.2015 r. w kwocie **126 313, 01 zł**.

W wyniku kontroli na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że:

- zobowiązania wykazane w § 4010 w kwocie 25 853,03 zł dotyczyły podatku dochodowego od osób fizycznych konto 225 „Rozrachunki z budżetami”, składek ZUS płaconych przez pracownika oraz składki zdrowotnej konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Do konta prowadzona jest ewidencja analityczna,

- zobowiązania wykazane w § 4040 w kwocie 74 286,50 zł dotyczyły: naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 rok, które wypłacone zostało w 2016 r. konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, naliczonego podatku konto 225, „Rozrachunki z budżetami”, składek ZUS płaconych przez pracownika oraz składki zdrowotnej konto 229, „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
- zobowiązania wykazane w § 4110 w kwocie 22 650,60 zł to naliczone składki ZUS opłacane przez pracodawcę konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
- zobowiązania wykazane w § 4120 w kwocie 2 564,88 zł to składki na Fundusz Pracy konto 229, „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”
- zobowiązania wykazane w § 4140 w kwocie 958,00 zł dotyczą składki na PFRON konto 240 „Pozostałe rozrachunki”. Wydruki kont księgowych, z których wynikają dane liczbowe prezentowane po stronie zobowiązań wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S **akta kontroli str. 90-101.**

Wnioski

Kontrolowana jednostka w grudniu 2015 r. wydatkowała przydzielone jej do budżetu środki zgodnie z zatwierdzonym planem finansowym. Wydatki dokonywane były na cele, dla których jednostka została powołana. W miesiącu objętym kontrolą wydatki ponoszone były w prawidłowej wysokości, nie były przekraczane terminy wymagalności zobowiązań. Główna księgową w 2015 r. prowadziła konto 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Wydruk księgi rachunkowej ww. konta **akta kontroli str. 102-107.** Poza wymienionym powyżej kontem, główna księgową prowadzi konto 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”. Ewidencja na ww. koncie prowadzona jest wg podziałek klasyfikacji budżetowej, czyli zgodnie z zasadami wynikającymi z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniach Rb-28S sporządzonych za okres od początku 2015 r. do dnia 31.12.2015 r. w pozycji „zaangażowanie” zgodne są z danymi wynikającymi z konta 998. Wydruk księgi rachunkowej ww. konta **akta kontroli str. 108-119.**

4. Struktura dochodów - plan i wykonanie (wydzielony rachunek dochodów)

4.1. Rada Miasta Poznania upoważniła jednostkę kontrolowaną do gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku dochodów na mocy uchwały NR LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ostatnia zmiana uchwała Nr XVI/172/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 8 września 2015 r.,

4.1.1. Zestawienie dochodów wykonanych przez Przedszkole nr 69 sporządzono na podstawie ksiąg rachunkowych, sprawozdania Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych sporządzonych za okres od początku 2015 r. do 31.12.2015 r.

Tabela nr 3

Klasyfikacja Budżetowa	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12.2015 r.	Dochody wykonane za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r.			
		Wg Rb-34S	Wg ewidencji księgowej		
			Syntetycznej	Analitycznej	Nr konta księgowego/symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej
§ 0830 - wpływy z usług	174 700,00	163 753,60	163 753,60	163 753,60	801-80104-0830/201/700
§ 0920 - wpływy z pozostałych odsetek	300,00	250,28	250,28	250,28	801-80104-0920/201/750
§ 0960 - wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	5 000,00	0,00	0,00	0,00	
Razem	180 000,00	164 003,88	164 003,88	164 003,88	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

4.1.2. W Przedszkolu nr 69 środki dotyczące dochodów były gromadzone na wydzielonym rachunku bankowym. Ze sporządzonego sprawozdania Rb-34S wynika, że wykonanie dochodów na wydzielonym rachunku w 2015 r. wyniosło ogółem **164 003,88 zł**. Z analizy wynika, że na ww. kwotę składały się dochody uzyskane w § 0830 wpływy z usług i dotyczyły opłaty za żywienie i § 0920 wpływy z odsetek. Powyżej wymienione rodzaje dochodów były zgodne ze źródłami dochodów określonymi w art. 223 ustawy o finansach publicznych oraz w uchwale Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ze zmianami.

4.1.3. Dochody z tytułu żywienia za grudzień wyniosły 15 802, 35 zł, odsetki z tytułu nieterminowych wpłat 14, 35 zł.

4.2. Stawka żywieniowa dla dzieci w grudniu 2015 r. wynosiła **7, 00 zł**. Kwota ta została zaakceptowana przez Wydział Oświaty pismem z dnia 30.07.2013 r. Kopia pisma skierowanego przez dyrektora Przedszkola nr 69 do Wydziału Oświaty w sprawie uzgodnienia stawki żywieniowej oraz odpowiedź wydziału, **akta kontroli str. 120-122.**

Wnioski

Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r. były zgodne z danymi wynikającymi, z ewidencji księgowej. Dochody wykonane zostały wykazane w sprawozdaniu wg zrealizowanych wpływów środków pieniężnych na rachunek bankowy.

5. Kontrola dokumentacji w zakresie podatku VAT

Zarządzeniem Nr 1/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 02.01.2014 r. i Zarządzeniem zmieniającym Nr 397/2014/P z dnia 30.06.2014 r. w sprawie zasad rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT-7 przez Miasto Poznań, wdrożony został „skonsolidowany” sposób rozliczenia podatku VAT.

W związku z powyższym w trakcie czynności kontrolnych sprawdzono:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e za grudzień 2015 r. pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z deklaracji z rejestrami sprzedaży i zakupu,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o VAT, zwolnieniu z opodatkowania podatkiem VAT podlegają usługi świadczone przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w zakresie kształcenia i wychowania oraz dostawy towarów i usług ściśle z tymi usługami związane. W związku z powyższym opłaty za pobyt dzieci w przedszkolu po godzinie 13.00 nie podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT. Żywnienie dzieci w przedszkolu należy uznać za ściśle związane z działalnością statutową, dlatego też opłaty te korzystają ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT. Sprzedaż posiłków na rzecz pracowników pedagogicznych podlega również zwolnieniu z opodatkowania podatkiem VAT. Z powyższego wynika, że jednostka prowadzi wyłącznie działalność, która pozostaje poza zakresem podatku VAT.

5.1. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestrów zakupu i sprzedaży oraz deklaracji VAT-7e. Sprawdzenie zgodności danych, wykazanych w deklaracji VAT-7e z rejestrami sprzedaży i zakupu za grudzień 2015 r.

5.1.1. Sprawdzenia prawidłowości sporządzania deklaracji elementarnej VAT-7e pod względem formalnym i rachunkowym, zgodności danych wykazanych w deklaracji oraz prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży dokonano na podstawie kwestionariusza kontroli **akta kontroli str. 123-126**. Z kwestionariusza kontroli wynika, że Przedszkole nr 69 prowadzi działalność pozostającą poza zakresem podatku VAT. W deklaracji za grudzień 2015 r. wykazano usługi, które zwolnione są z podatku od towarów i usług VAT. Deklaracja VAT-7e za grudzień 2015 r. została przekazana do służb finansowych Miasta Poznania dnia 15.01.2016 r. Dane liczbowe wykazane w deklaracji

elementarnej VAT-7e zgodne są z danymi liczbowymi wynikającymi z ewidencji księgowej konto 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”. Kopia deklaracji za grudzień 2015 r. wraz z wydrukami kont, których dane wykazano w deklaracji **akta kontroli str. 127-130.**

5.1.2. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży.

Przedszkole nr 69 w rejestrze zakupu wykazuje stan zerowy, ponieważ prowadzi działalność pozostającą poza zakresem podatku VAT (działalność statutowa), zatem nie dokonuje żadnych odliczeń. Kopia rejestru zakupu **akta kontroli str.130-133.**

5.1.3. Transakcje ujęte w rejestrze sprzedaży mają potwierdzenie w dowodach źródłowych w postaci zbiorczych faktur wewnętrznych. Kopia rejestru sprzedaży wraz z kopiami faktur **akta kontroli str. 134-137.**

5.1.5. Faktury zakupu i sprzedaży posiadają dane adresowe Miasta Poznań oraz NIP Miasta Poznań.

Nieprawidłowości

W wystawianych przez jednostkę w grudniu 2015 r. wewnętrznych fakturach sprzedaży nie wskazano podstawy prawnej dającej prawo jednostce do zwolnienia, czym naruszono postanowienia art. 106e ust. 1 pkt 19a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 j.t.). Ponadto w załączniku nr 4 do zarządzenia Nr 397/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 30.06.2014 r. określono, jakie dane powinna zawierać faktura wewnętrzna. Jednym z elementów jest cyt: „*wskazanie przepisu ustawy albo aktu wydanego na podstawie ustawy, na podstawie, którego zostało zastosowane zwolnienie*”².

5.2. Sprawdzenie prawidłowości ujmowania operacji gospodarczych związanych z podatkiem VAT w księgach rachunkowych wybranego do kontroli miesiąca.

5.2.1. Przedszkole nr 69 nie prowadzi wydzielonej księgowo ewidencji w zakresie podatku VAT.

6. Należności

6.1. Na dzień 31.12.2015 r. jednostka kontrolowana wykazała należności wymagalne w kwocie 3 183, 05 zł. Saldo zgodne z następującymi kontami:

- 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” kwota 1 141,15 zł należności z tytułu opłaty godzinowej,

² Załącznik nr 4 do zarządzenia nr 397/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 30.06.2014 r.

- 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” kwota 2 041,90 zł należności z tytułu odpłatności za żywienie.

6.1.1. Od należności nieuregulowanych w terminie określonym w porozumieniach zawartych pomiędzy przedszkolem a rodzicami naliczane były odsetki. Należności wykazane w sprawozdaniu Rb-N zostały uregulowane w następujących kwotach i terminach:

Należności z tytułu opłaty godzinowej

- Kwota 73, 00 zł 07.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 3
- Kwota 81, 00 zł 08.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 4
- Kwota 307, 30 zł 11.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 5
- Kwota 23, 00 zł 12.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 6
- Kwota 34, 95 zł 14.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 8
- Kwota 48, 00 zł 18.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 10
- Kwota 51, 20 zł 19.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 11
- Kwota 33, 00 zł 20.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 12
- Kwota 5, 80 zł 18.02.2016 r. wyciąg bankowy 33
- Kwota 14, 40 zł 25.03.2016 r. wyciąg bankowy 59

Razem 671, 65 zł

Należności z tytułu żywienia

- Kwota 18, 00 zł 05. 01.2016 r. wyciąg bankowy nr 1
- Kwota 238, 00 zł 08.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 3
- Kwota 421, 00 zł 12.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 5
- Kwota 28, 00 zł 13.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 6
- Kwota 43, 80 zł 14.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 7
- Kwota 126, 00 zł 16.01.2016 r. wyciąg bankowy 9
- Kwota 112, 00 zł 19.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 10
- Kwota 124, 10 zł 22.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 13
- Kwota 56, 00 zł 10.02.2016 r. wyciąg bankowy nr 24
- Kwota 20, 00 zł 12.02.2016 r. wyciąg bankowy 27
- Kwota 21, 00 zł 16.02.2016 r. wyciąg bankowy nr 29
- Kwota 5, 00 zł 22.02.2016 r. wyciąg bankowy nr 33
- Kwota 125, 00 zł 29.02. 2016 r. wyciąg bankowy 38
- Kwota 34, 20 zł 17.03.2016 r. wyciąg bankowy nr 50

Razem 1 372, 10 zł

Z należności wykazanych w sprawozdaniu uregulowano łącznie 2 043, 75 zł pozostała kwota 1 139, 30 zł nie została uregulowana. Kopia sprawozdania Rb-N sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r. wraz z załącznikami **akta kontroli str. 138-141**.

Nieprawidłowości

Od należności nieuregulowanych do dnia bilansowego zostały naliczone odsetki, które nie zostały ujęte w księgach rachunkowych na koniec kwartału. Niedopełnienie obowiązku ujęcia odsetek w księgach rachunkowych narusza postanowienia § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Ww. przepisy stanowią, że „*odsetki od nieterminowych należności, zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz niepóźniej niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału*³”.

7. Wydatki (wydzielony rachunek dochodów)

7.1. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdanie budżetowe Rb-34S sporządził zestawienie wydatków wydzielonego rachunku dochodów.

Tabela nr 4

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach na dzień 31.12.2015 r.	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do 31.12.2015 (zł)		Różnica	Wydatki wykonane w XII/ 2015 wg ewidencji księgowej (zł)	% wyk.
		wg sprawozdania Rb-34S	wg ksiąg rachunkowych			
1	2	3	4	5	6	7
§ 2400 - wpłata do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej	500,00	0,00	0,00	-	0,00	-
§ 4210 - zakup materiałów i wyposażenia	2 300,00	250,28	250,28		250,28	10,88
§ 4220 - zakup środków żywności	174 700,00	163 753,60	163 753,60	-	33 749,96	19,32
§ 4240 - zakup środków dydaktycznych i książek	2 500,00	0,00	0,00	-	0,00	-
Razem	180 000,00	16 003,88	16 003,88	-	34 000,24	18,89

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 289),

7.2. Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-34S sporządzonym za okres od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. po stronie wydatków zgodne są z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków grudnia 2015 r. z wydzielonego rachunku dochodów wynosi **34 000,24 zł** co stanowi **18,89 %** planowanych wydatków ww. paragrafów. Kopia sprawozdania Rb-34S wraz z wydrukiem o nazwie „Zestawienie paragrafów dochodów i wydatków” **akta kontroli str. 142-144.**

8. Zobowiązania

8.1. Z zapisów zawartych w sprawozdaniu Rb-Z i weryfikacji faktur wynika, że na dzień 31.12.2015 r. Przedszkole nr 69 nie posiadało zobowiązań wymagalnych. Kopia sprawozdania Rb-Z sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r. **akta kontroli str. 145-146.**

9. Ocena prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych

9.1. Oceny dokonano w kwestionariuszu kontroli sprawozdań **akta kontroli str. 147-149.** Kontroli poddano niżej wymienione sprawozdania:

Sprawozdania budżetowe roczne:

- Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 (roczne),
- Rb-28S sprawozdanie z wykonana planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 (roczne),
- Rb-34S sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia 2015,
- Rb-WSa roczne sprawozdanie o wydatkach strukturalnych poniesionych przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2015.

Kopia sprawozdania Rb-WSa wraz z załącznikami **akta kontroli str. 150-157.**

Sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r.:

- Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2015 roku,

- Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2015 roku.

Wnioski:

Sprawozdania budżetowe Rb-27S, Rb-28S, Rb-WSa, sprawozdanie z operacji finansowych Rb-N Rb-Z zostały sporządzone zgodnie z przepisami określającymi zasady ich sporządzania. Sprawozdania sporządzone zostały w sposób czytelny, podpisy złożono odrębnie na każdym formularzu w miejscu do tego oznaczonym. Pod podpisem umieszczona jest imienna pieczęć z imieniem i nazwiskiem osoby podpisującej. Dane liczbowe wykazane w ww. sprawozdaniach zgodne są z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

10. Kontrola gospodarki pieniężnej

10.1. Kontrola operacji gospodarczych związanych z wydatkami występującymi na rachunku podstawowym jednostki, na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej w okresie od 01.12. 2015 r. do 31.12.2015 r.

Zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych

Tabela nr 5

Miesiąc	Numery wyciągów bankowych	Numery Raportów kasowych	Numery księgowe sprawdzonych dowodów księgowych	Numery list płac	Potwierdzenie na dowodach procedur kontroli		Liczba sprawdzonych dowodów księgowych
					Tak	Nie	
Grudzień (budżet)	217-237	RK nr 10/2015/B za okres od 01-31.12.20145 r.	Listy płac nr od 79-92, faktury zakupu od 230-275	Listy płac od nr 186-191 z dnia 28.11.2015 r., Lista płac nr 192 z dnia 06.12.2015 r., Lista płac nr 193 z dnia 10.12.2015 r., Listy płac od nr 194-195 z dnia 20.12.2015 r., Listy płac od nr 196-207 z dnia 21.12.2015 r., Lista płac nr 208 z dnia 26.12.2015 r.		x	67 faktur, 20 wyciągów bankowych
Grudzień (WRD)	210-229	-	Faktury zakupu 569-613	-		x	56 faktur, 19 wyciągów bankowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

10.2. W wyniku kontroli dowodów księgowych obejmujących okres od 1.12.2015 r. do 31.12.2015 r. stwierdzono, że:

- zapisy w wyciągach bankowych zgodne są z dowodami źródłowymi,

- w dokumentacji grudnia 2015 r. znajdują się wszystkie wyciągi bankowe dokumentujące operacje pieniężne dokonywane za pośrednictwem banku,
- w obrębie wyciągów bankowych została zachowana ciągłość sald,
- dane zawarte w wyciągach bankowych zgodne są z danymi zawartymi w dowodach źródłowych potwierdzających dokonane operacje (fakturach, listach płac),
- dowody księgowe spełniają wymogi określone w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- ujęte w raportach operacje gospodarcze potwierdzone są dowodami źródłowymi (fakturami, rachunkami),
- dowody księgowe odzwierciedlały operacje gospodarcze, których dotyczyły, były kompletne i wolne od błędów rachunkowych,
- kontroler ustalił, że istnieje zgodność zapisów w księgach z dowodami księgowymi,
- zapisy na koncie 130 dokonywane były na podstawie dokumentów bankowych, tj. wyciągów bankowych,
- na fakturach znajduje się data wpływu, co umożliwia ustalenie, czy wszystkie koszty zakwalifikowano i ujęto w księgach rachunkowych,
- wynagrodzenia pracowników jednostki za grudzień 2015 r. zostały przekazane na zadeklarowane przez nich rachunki bankowe.

Nieprawidłowości

a) Dowody księgowe nie zawierały potwierdzenia przez główną księgową dokonania kontroli potwierdzającej zgodność operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Działanie takie stanowi naruszenia art. 54 ust. 1 pkt 3 lit.a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.).

b) Dowody księgowe zatwierdzane były przez Dyrektora oraz główną księgową. Działanie takie jest sprzeczne z art. 59 ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych oraz instrukcją obiegu i kontroli dokumentów księgowych.

c) Dowody księgowe grudnia 2015 r. nie posiadały poświadczenie sprawdzenia ich pod względem merytorycznym oraz formalno – rachunkowym, czym naruszono postanowienia obowiązującej w jednostce instrukcji w sprawie zasad obiegu i kontroli dokumentów księgowych (część 4 i 5 instrukcji). Kontrola merytoryczna dokumentu księgowego jest kontrolą wstępną i powinna być przeprowadzona przez upoważnionego do tego pracownika jednostki przed realizacją wydatku. Fakt przeprowadzenia kontroli powinien być potwierdzony poprzez złożenie podpisu wraz z podaniem daty. Kontrola formalna i rachunkowa dowodów polega na stwierdzeniu, czy dowód zawiera wszystkie wymagane

cechy, które określone zostały w art. 21 ustawy o rachunkowości oraz czy dane liczbowe nie zawierają błędów arytmetycznych. Fakt przeprowadzenia kontroli powinien być potwierdzony poprzez złożenie podpisu przez upoważnionego do tego pracownika wraz z podaniem daty. Powyższe narusza również postanowienia art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Kopie dowodów księgowych potwierdzających opisane powyżej nieprawidłowości w mechanizmach kontroli dowodów księgowych **akta kontroli str.158-161.**

11. Rozliczenia finansowe

Rozliczenia finansowe w 2015 r. dokonywane były za pośrednictwem Banko PKO w Poznaniu. Jednostka korzystała z elektronicznych form przelewu. Do dysponowania saldem rachunku przy wykonywaniu operacji finansowych za pośrednictwem Internetu wymagane było złożenie dwóch podpisów elektronicznych. Upoważnienie do składania podpisów miały następujące osoby: dyrektor jednostki (grupa A), główna księgowa (grupa B), specjalista ds. płac (grupa B). Kontroler zwrócił się z pytaniem do dyrektora, czy dokonuje weryfikacji danych kontrahenta przed zatwierdzeniem transakcji finansowej. Z pisemnego oświadczenia złożonego przez dyrektora kontrolowanej jednostki wynika, że cyt.; (...) „*Oświadczam, że przed podpisaniem dyspozycji przelewu przygotowanego do banku dokonuję następującej weryfikacji: poprawność danych kontrahenta (nazwa, adres), zgodność numeru rachunku bankowego wskazanego na fakturze, poprawności kwoty do zapłaty, która została wskazana na fakturze z dyspozycją przelewu. Po dokonaniu ww. weryfikacji dokumentu następuje realizacja dyspozycji przelewu*”. Treść oświadczenia **akta kontroli str. 162.** Dane do systemu wprowadzane są przez głównego księgowego i specjalistę do spraw płac.

12. Prowadzenia gospodarki kasowej

12.1. Gospodarkę kasową reguluje Zarządzenie nr 5/K/2012 Dyrektora Przedszkola z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej. Obowiązki kasjera w Przedszkolu nr 69 wykonuje **Pani J.D.** zatrudniona na stanowisku intendenta. Kontroler stwierdził, iż w aktach osobowych znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” z dnia 07.08.2007 r. z adnotacją „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego” oraz zakres czynności i obowiązków służbowych. Kopia zakresu obowiązków **akta kontroli str. 163-168.**

12.1.1. Szczegółowe informacje dotyczące prawidłowości prowadzenia gospodarki kasowej przedstawiono w kwestionariuszu o nazwie „Kontrola gospodarki kasowej”. Kwestionariusz kontroli **akta kontroli str. 169-171.**

12.1.2. W trakcie kontroli sprawdzono raporty kasowe grudnia 2015 r. z budżetu oraz wydzielonego rachunku dochodów w zakresie:

- ujmowania operacji kasowych w raportach,
- zachowania zgodności przychodu pobranej z banku gotówki do kasy z dowodami potwierdzającymi operację,
- kompletności i prawidłowości dowodów kasowych, w tym, czy zawierały numery identyfikacyjne,
- zgodności zapisów w raportach kasowych z dowodami źródłowymi,
- ujmowania operacji kasowych w miesiącu objętym kontrolą,
- czy ujęte w raportach kasowych dowody księgowo są poddane procedurom kontrolnym, tzn. kontroli pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym,
- czy dowody księgowo zatwierdzane są przez upoważnioną do tego osobę,
- czy sprawdzenia raportów kasowych dokonuje uprawniony pracownik.

Wnioski z kontroli prowadzenia gospodarki kasowej.

Gotówka pobierana z rachunków bankowych do zasilenia kasy przyjmowana była do raportów kasowych w dniu jej pobrania. Kwota przychodowanej do raportów gotówki zgodna była z dowodami kasowymi potwierdzającymi jej przyjęcie oraz wyciągami bankowymi. Zapisy w raportach były zgodne z dowodami źródłowymi, dowody były zatwierdzane przez dyrektora jednostki. Raporty kasowe sporządzane były przez uprawnionego do tego pracownika, któremu kierownik jednostki powierzył prowadzenie kasy, oraz sporządzanie raportów kasowych. Do sporządzania raportów wykorzystywany jest program „Kasa” firmy Progman.

Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia gospodarki kasowej.

a) Na dowodach księgowych dokumentujących wypłatę gotówki z kasy nie zamieszczano daty jej odbioru, co jest niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości, wypłaty gotówki z kasy dokonywano bez potwierdzenia jej odbioru, co jest sprzeczne z zapisem art. 21 ust.1 pkt 5 ustawy o rachunkowości.

b) Na pobraną z rachunku bankowego gotówkę w grudniu 2015 r. nie wystawiono dowodu KP „Kasa przyjmie” Niezałączanie do raportów kasowych dowodów potwierdzających poprawność dokonanych w nich zapisów narusza przepis art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz jest niezgodne z uregulowaniami wewnętrznymi w zakresie gospodarki kasowej.

c) W grudniu 2015 r. dokonywano zakupów, których płatność następowała gotówką bez wcześniejszego pobrania gotówki z kasy, co może sugerować, że pracownicy dokonują zakupów z własnych środków. Działanie takie uniemożliwi przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz. U. 2013.885.j.t. oraz uniemożliwia przeprowadzenie przez głównego księgowego wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych, z planem finansowym, do czego zobowiązuje art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a cytowanej powyżej ustawy.

13. Racjonalność, celowość, legalność w gospodarowaniu środkami publicznymi.

13.1. Terminowość płatności faktur.

Jednostka kontrolowana realizuje płatności gotówką bądź przelewem. Przy regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów nie stwierdzono opóźnień w terminach płatności. Płatności gotówką dokonuje w dniu dokonania zakupów materiałów i usług oraz przelewem zgodnie z terminami określonymi przez dostawców usług.

13.2. Racjonalność i celowość ponoszonych wydatków.

Z ustaleń kontroli wynika, że w zakresie wydatkowania środków stosowano się do przepisu art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009r. o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki ujęte w planie finansowym jednostki stanowią nieprzekraczalny limit. Wydruk planu finansowego aktualnego na dzień 31.12.2015 r. **akta kontrolki str.172-173**. Wydatków dokonywano zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy w wysokościach ustalonych w planie finansowym, przestrzegając zasady dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, czyli zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 254 pkt 3 ww. ustawy.

13.3. Legalność wydatków.

Na podstawie sprawdzonych dokumentów księgowych ustalono, że:

- wszystkie zrealizowane w miesiącu objętym kontrolą wydatki ujęte zostały w planie finansowym jednostki na rok 2015,
- wydatki w okresie objętym kontrolą były zgodne, co do wysokości i rodzaju z pozycjami uwidocznionymi w analitycznych kontaktach wydatków,
- zrealizowane w okresie objętym kontrolą wydatki znajdują potwierdzenie w dowodach księgowych.

14. Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych, ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych

14.1. Szczegółowe informacje dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych przedstawiono w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 174-178**. Kontroler sprawdził prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych w stosunku do grudnia 2015 r. W szczególności sprawdzono:

- czy jednostka prowadzi wymagane przepisami ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe,
- czy księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa,
- sprawdzono kompletność zapisów księgowych i ich udokumentowanie,
- czy dowody księgowe zawierają klasyfikację budżetową oraz dekretację kontową wydatków.

Wnioski.

Kontrolowana jednostka prowadzi wymagane art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe. Księgi rachunkowe prowadzone są komputerowo w siedzibie jednostki w systemie Progman Finanse DDJ w wersji 10.3.1.2. Firmy Wolters Kluwer, na który jednostka posiada licencję (ostatnia umowa licencyjna na program księgowy z dnia 05.01.2016 r.) Oświadczenie dyrektora jednostki dotyczące miejsca prowadzenia ksiąg rachunkowych **akta kontroli str.179**. Przedłożone kontrolerowi dzienniki za okres od 1 do 31 grudnia 2015 r. o nazwie Dziennik dokumentów „Budżet” za miesiąc grudzień 2015, Dziennik dokumentów „WRD” za miesiąc grudzień 2015 spełniały wymogi określone w ustawie o rachunkowości tj. pozycje były kolejno numerowane, obroty liczone były w sposób ciągły narastająco od początku roku. Księgi rachunkowe oznaczone są nazwą jednostki, rodzajem księgi oraz nazwą programu komputerowego przy pomocy, którego są prowadzone, rokiem obrachunkowym, okresem, którego dotyczą oraz datą sporządzenia. Zapisy w księgach rachunkowych były kompletne i udokumentowane dowodami dopuszczonymi przez dyrektora jednostki do stosowania. Zapisy księgowe operacji gospodarczych, których płatność następowała przelewem zawierały datę dokonania operacji gospodarczej, rodzaj, datę i numer identyfikacyjny dowodu stanowiącego podstawę zapisu, skróconą treść, kwotę i datę księgowania oraz wskazanie kont, na których zostały ujęte. Zapisów księgowych dokonywano na bieżąco, a przeprowadzone operacje gospodarcze potwierdzano odpowiednimi dokumentami źródłowymi. Program Finanse DDJ zapewnia

automatyczną kontrolę ciągłości zapisów poprzez przenoszenie obrotów i sald. Obroty dziennika budżetu, wydzielonego rachunku dochodów za grudzień bez kont pozabilansowych były zgodne z syntetycznym zestawieniem obrotów i sald za ww. miesiąc **Księgi rachunkowe za 2015 r. zostały zamknięte dnia 31.03.2016 r.**

Nieprawidłowości

a) Konto księgowe 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzone było z naruszeniem zasad jego prowadzenia, które opisane zostało w zakładowym planie kont. Ewidencja dochodów i wydatków na ww. koncie prowadzona była bez podziału na dochody i wydatki (zapisy prowadzone były po stronie Wn i po stronie Ma konta). Ponadto cyt: *„jednostka budżetowa ma obowiązek prowadzić analitykę w przekroju podziałek klasyfikacji budżetowej planu finansowego (analitycznie w przekroju paragrafu)”*.⁴ Wydruk o nazwie „analityka kont wg dokumentów konto 130-01-01 rachunek bieżący grudzień 2015” **akta kontroli str. 180-190.**

b) Zapisy księgowe dotyczące faktur, których płatność następowała gotówką nie zawierały określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu operacji gospodarczej w księgach rachunkowych, co pozostaje w sprzeczności z zapisem art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

c) Operacje gospodarcze dotyczące przypisu kwoty należnej z tytułu żywienia oraz odpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu księgowane były pod datą ostatniego dnia miesiąca a nie w dacie wystawienia i naliczenia odpłatności. Ujmowanie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych w sposób opisany powyżej narusza postanowienia art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

15. Ocena funkcjonowania kontrolowanej jednostki. Mechanizmy kontroli w zakresie gospodarki finansowej

Przedszkole nr 69 działało w okresie objętym kontrolą w oparciu o przyjętą politykę rachunkowości, która zawierała wszystkie elementy wymagane przepisami art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Księgi rachunkowe spełniały kryteria określone ww. ustawie. Operacje gospodarcze ujmowane były w księgach rachunkowych i wykazywane w sprawozdaniach budżetowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Gospodarkę finansową w Przedszkolu nr 69 w okresie objętym kontrolą regulowały instrukcje, które wymienione zostały w pkt 1.3. sprawozdania. Sporządzone przez jednostkę

⁴ Zasady rachunkowości wprowadzone zarządzeniem Dyrektora nr 1/K/2014 z dnia 02.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości

miesięczne sprawozdania budżetowe zawierały dane zgodne z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych. Zobowiązania jednostki regulowane były terminowo. Ustalono w toku kontroli nieprawidłowości dotyczące nieprzestrzegania zasad prowadzenia konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) w zakresie ewidencji na kontach księgowych oraz w zakładowym planie kont nie miały wpływu na zgodne ze stanem rzeczywistym przedstawienie w sprawozdaniach budżetowych dochodów i wydatków. W zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-28S, Rb-27S, Rb-34S za okres od początku roku do dnia 30.11.2015 r. ustalono, że zostały sporządzone zgodnie z zasadami określonymi w § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03.02.2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w oparciu o dane wynikające z ksiąg rachunkowych jednostki. Sprawozdania z operacji finansowych Rb-Z, Rb-N sporządzone zostały zgodnie z postanowieniem § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. 2014.1773 j.t). Wydatki w okresie objętym kontrolą zaplanowane były w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej. Operacje gospodarcze w księgach rachunkowych były ewidencjonowane na bieżąco. Dowody księgowe grudnia 2015 r. nie posiadały potwierdzenia sprawdzenia ich pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, nie zawierały potwierdzenia dokonania przez główną księgową kontroli potwierdzającej zgodność operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. W księgach rachunkowych można zaewidencjonować taki dokument źródłowy, który wcześniej został zweryfikowany pozytywnie, czyli taki, który został sprawdzony przez właściwą osobę pod kątem wszystkich wymaganych aspektów i wynik tej weryfikacji wykazał, że jest on prawidłowy. Powierzenie uprawnień i obowiązków w zakresie gospodarki finansowej i majątkowej dokonywane jest w formie pisemnej i potwierdzone przez pracownika przyjmującego te uprawnienia i obowiązki, za wyjątkiem przypisania obowiązków w zakresie prowadzenia ksiąg inwentarzowych.

16. Podsumowanie stwierdzonych nieprawidłowości i ocena.

1. Księgi inwentarzowe prowadzone są przez osobę zatrudnioną na stanowisku głównej księgowej bez powierzenia w formie pisemnej. Kierownik jednostki nie wskazał w żadnym dokumencie osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych ewidencji analitycznej (ksiąg inwentarzowych) środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych prawnych. Czynności te należą do zadań z zakresu rachunkowości

jednostki. Nie powierzając obowiązków w zakresie prowadzenia ksiąg inwentarzowych w formie pisemnej pracownikowi, kierownik jednostki naruszył postanowienia art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Ponadto obowiązki w zakresie prowadzenia ksiąg inwentarzowych winny być powierzone innemu pracownikowi zatrudnionemu w jednostce zgodnie ze standardem 14 „Szczegółowe mechanizmy kontroli” pkt c „podział kluczowych obowiązków”, ogłoszonym w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie „Standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych” (Dz. Urz. MF. 2009 r. 15.84)

2. Od należności nieuregulowanych do dnia bilansowego zostały naliczone odsetki, które nie zostały ujęte w księgach rachunkowych na koniec kwartału. Niedopełnienie obowiązku ujęcia odsetek w księgach rachunkowych narusza postanowienia § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).Ww. przepisy stanowią, że *„odsetki od nieterminowych należności, zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz niepóźniej niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału⁵”*.

3. Dowody księgowe nie zawierały potwierdzenia przez główną księgową dokonania kontroli potwierdzającej zgodność operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Działanie takie stanowi naruszenia art. 54 ust. 1 pkt 3 lit.a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.).

4. Dowody księgowe zatwierdzane były przez Dyrektora oraz główną księgową. Działanie takie jest sprzeczne z art. 59 ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych oraz instrukcją obiegu i kontroli dokumentów księgowych.

5. Dowody księgowe grudnia 2015 r. nie posiadały poświadczenia sprawdzenia ich pod względem merytorycznym oraz formalno – rachunkowym, czym naruszono postanowienia obowiązującej w jednostce instrukcji w sprawie zasad obiegu i kontroli dokumentów księgowych (część 4 i 5 instrukcji). Kontrola merytoryczna dokumentu księgowego jest kontrolą wstępną i powinna być przeprowadzona przez upoważnionego do tego pracownika jednostki przed realizacją wydatku. Fakt przeprowadzenia kontroli powinien być

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 289),

potwierdzony poprzez złożenie podpisu wraz z podaniem daty. Kontrola formalna i rachunkowa dowodów polega na stwierdzeniu, czy dowód zawiera wszystkie wymagane cechy, które określone zostały w art. 21 ustawy o rachunkowości oraz czy dane liczbowe nie zawierają błędów arytmetycznych. Fakt przeprowadzenia kontroli powinien być potwierdzony poprzez złożenie podpisu przez upoważnionego do tego pracownika wraz z podaniem daty. Powyższe narusza również postanowienia art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

6. Na dowodach księgowych dokumentujących wypłatę gotówki z kasy nie zamieszczano daty jej odbioru, co jest niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości, wypłaty gotówki z kasy dokonywano bez potwierdzenia jej odbioru, co jest sprzeczne z zapisem art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości.

7. Na pobraną z rachunku bankowego gotówkę w grudniu 2015 r. nie wystawiono dowodu KP „Kasa przyjmie”. Niezałączanie do raportów kasowych dowodów potwierdzających poprawność dokonanych w nich zapisów narusza przepis art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz jest niezgodne z uregulowaniami wewnętrznymi w zakresie gospodarki kasowej.

8. W grudniu 2015 r. dokonywano zakupów, których płatność następowała gotówką bez wcześniejszego pobrania gotówki z kasy, co może sugerować, że pracownicy dokonują zakupów z własnych środków. Działanie takie uniemożliwia przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz. U. 2013.885.j.t. oraz uniemożliwia przeprowadzenie przez głównego księgowego wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych, z planem finansowym, do czego zobowiązuje art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a cytowanej powyżej ustawy.

9. Konto księgowe 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzone było z naruszeniem zasad jego prowadzenia, które opisane zostało w zakładowym planie kont. Ewidencja dochodów i wydatków na ww. koncie prowadzona była bez podziału na dochody i wydatki (zapisy prowadzone były po stronie Wn i po stronie Ma konta). Ponadto cyt: *„jednostka budżetowa ma obowiązek prowadzić analitykę w przekroju podziałek klasyfikacji budżetowej planu finansowego (analitycznie w przekroju paragrafu)”*.⁶

10. Zapisy księgowe dotyczące faktur, których płatność następowała gotówką nie zawierały określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę

⁶ Zasady rachunkowości wprowadzone zarządzeniem Dyrektora nr 1/K/2014 z dnia 02.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości

zapisu operacji gospodarczej w księgach rachunkowych, co pozostaje w sprzeczności z zapisem art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

11. Operacje gospodarcze dotyczące przypisu kwoty należnej z tytułu żywienia oraz odpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu księgowane były pod datą ostatniego dnia miesiąca a nie w dacie wystawienia i naliczenia odpłatności. Ujmowanie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych w sposób opisany powyżej narusza postanowienia art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

12. W wystawianych przez jednostkę w grudniu 2015 r. wewnętrznych fakturach sprzedaży nie wskazano podstawy prawnej dającej prawo jednostce do zwolnienia, czym naruszono postanowienia art. 106e ust. 1 pkt 19a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 j.t.). W załączniku nr 4 do zarządzenia Nr 397/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 30.06.2014 r. określono, jakie dane powinna zawierać faktura wewnętrzna. Jednym z elementów jest cyt: „*wskazanie przepisu ustawy albo aktu wydanego na podstawie ustawy, na podstawie, którego zostało zastosowane zwolnienie*”⁷

Wskazane powyżej nieprawidłowości spowodowane były nieprzestrzeganiem ustalonych mechanizmów kontrolnych w przebiegu realizowanych operacji gospodarczych i finansowych.

Sprawozdanie zakończone

Sprawozdanie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden znajduje się w dokumentacji Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli, drugi otrzymuje kontrolowana jednostka. Do wiadomości kopie sprawozdania otrzymują: Skarbnik Miasta Poznania, Dyrektor Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Ustalenia zawarte w niniejszym sprawozdaniu zostały omówione z Dyrektorem kontrolowanej jednostki oraz główną księgową. Zgodnie art. 33 ust. 5 i 6 ustawy o systemie oświaty oraz § 40 w zw. z § 1 ust. 3 zarządzenia Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania, kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 7 dni od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić stanowisko wobec zawartych w nim ustaleń, ocen, uwag i wniosków. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją **67/2016** Poznań, dnia 19.09.2016 r.

Kontroler (-) Jadwiga Mazur

⁷ Załącznik nr 4 do zarządzenia nr 397/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 30.06.2014 r.